

FIȘA DISCIPLINEI
ANUL UNIVERSITAR
2022- 2023

1. DATE DESPRE PROGRAM

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA DE MEDICINĂ SI FARMACIE DIN CRAIOVA
1.2 Facultatea	MEDICINĂ
1.3 Departamentul	3
1.4 Domeniul de studii	SĂNĂTATE
1.5 Ciclul de studii	LICENȚĂ
1.6 Programul de studii/Calificarea	MEDICINĂ

2. DATE DESPRE DISCIPLINĂ

2.1 Denumirea disciplinei	ONCOLOGIE. ÎNGRIJIRI PALIATIVE				
2.2. Codul disciplinei	MED 5210				
2.3 Titularul activităților de curs	SCHENKER MICHAEL/CRISAN ANDA				
2.4 Titularul activităților de seminar	Schenker Michael/Crisan Anda/Lungulescu Cristian/Streba Liliana/ Ciurea Ana-Maria				
2.5. Gradul didactic	Conf. Univ. dr. Schenker Michael Șef Lucr. dr. Crisan Anda Șef Lucr. dr. Lungulescu Cristian Virgil Șef Lucr. dr. Streba Liliana Asist. Univ. dr. Ciurea Ana-Maria				
2.6. Încadrarea (norma de bază/asociat)	norma de bază/asociat				
2.7.	V	2.8. Semestrul	II	2.9. Tipul disciplinei (conținut) 2.10. Regimul disciplinei (obligativitate)	DOS

3. TIMPUL TOTAL ESTIMAT (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3,5	din care: 3.2 curs	1,5	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	49	din care: 3.5 curs	21	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp ore					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					-
Examinări					1
Alte activități, consultații, cercuri studentesti					5
3.7 Total ore studiu individual	51				
3.9 Total ore pe semestru	100				
3.10 Numărul de credite	4				

4. PRECONDIȚII (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Studentii trebuie să aibă cunoștințe solide de anatomie, biologie celulară, anatomie patologica, semiologie medicala, radiologie, chirurgie
4.2 de competențe	-

5. CONDIȚII (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Pregătirea în prealabil, prin studiu individual a temei care urmează a fi abordată la curs
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	Pregătirea în prealabil, prin studiu individual a temei care urmează a fi abordată la lucrări practice

6. COMPETENȚELE SPECIFICE ACUMULATE

C O M P E T E N Ț E P R O F E S I O N A L E	<p>C1 - Să identifice starea de boală și să stabilească diagnosticul corect al afecțiunii (afecțiunilor).</p> <p>C4 – Să abordeze problemele de sănătate/boală din perspectiva particularităților comunității, în relație directă cu condițiile sociale, economice sau/și culturale proprii acelei colectivități.</p> <p>C5 – Să inițieze și să deruleze o activitate de cercetare științifică sau/și formativă în domeniul său de competențe</p>
C O M P E T E N Ț E T R A N S V E R S A L E	<p>CT1. Autonomie și responsabilitate</p> <ul style="list-style-type: none"> • dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii, interesați de dezvoltarea comunității; • să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale; • să învețe să recunoască o problemă atunci când se ivește și să ofere soluții responsabile pentru rezolvarea ei. <p>CT2. Interacțiune socială</p> <ul style="list-style-type: none"> • să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate; • să aibă sau să învețe să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă; • să comunice oral și în scris cerințele, modalitatea de lucru, rezultatele obținute, să se consulte cu echipa; • să se implice în acțiuni de voluntariat, să cunoască problemele esențiale ale comunității. <p>CT3. Dezvoltare personală și profesională</p> <ul style="list-style-type: none"> • să aibă deschiderea către învățarea pe tot parcursul vieții; • să conștientizeze necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării profesionale; • să valorifice optim și creativ propriul potențial în activitățile colective; • să știe să utilizeze tehnologia informației și comunicării.

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> - sublinierea importanței patologiei oncologice și prezentarea în ansamblu a acestei patologii, dar și a particularităților acesteia, prezentarea mecanismelor complexe ale oncogenezei, a progreselor realizate în cunoașterea biologiei moleculare a cancerului; - cunoașterea măsurilor de prevenție și profilaxie a bolii neoplazice maligne; - cunoașterea și interpretarea simptomelor și semnelor bolilor oncologice - însușirea deprinderilor examinării corecte a bolnavului oncologic; - interpretarea diagnosticului paraclinic - biologic și imagistic - în patologia oncologică; - formularea corectă a diagnosticului oncologic, stabilirea diagnosticului stadial al afecțiunii oncologice - însușirea principiilor terapeutice specifice bolii neoplazice – indicații, efecte adverse, circuitul bolnavului oncologic.
7.2 Obiectivele specifice	<p>Prin curricula adaptată la standardele europene de calitate, prin metodele de predare și de evaluare utilizate, prin implicarea studenților în activități de cercetare și de evaluare a pacienților, disciplina de oncologie urmărește să formeze aptitudini cognitive, deprinderi și atitudini care să stea la baza oricărui act medical preventiv, de diagnostic, curativ sau recuperator.</p> <p>La finalizarea disciplinei studentul(a) va fi capabil(ă) să-și însușească ABILITĂȚILE COGNITIVE, care le vor permite:</p> <ul style="list-style-type: none"> -să înțeleagă principalele mecanisme ale apariției și dezvoltării neoplaziilor maligne (etiologie, cunoașterea factorilor de risc în boala neoplazică malignă, mecanismele cancerogenezei); -să analizeze critic variațiile unor parametri biologici și să identifice factorii care induc aceste variații: parametri funcționali hepatici, renali, enzimele pancreatice, markeri tumorali; -să interpreteze scheme, diagrame, reprezentări grafice ale unor funcții sau parametri funcționali; -să integreze cunoștințele teoretice și practice dobândite la disciplina de oncologie cu cele obținute de la alte discipline fundamentale și să le folosească ca platformă pentru instruirea clinică; -să comunice clar, riguros cunoștințele căpătate sau rezultatele obținute; -să emită ipoteze de lucru și să le verifice prin experiment. <p>NB: CURSURILE ȘI LUCRĂRILE PRACTICE VOR URMĂRI FOLOSIREA CUNOȘTIINȚELOR STUDENTULUI DE LA CELELALTE DISCIPLINE ȘI VOR ACCENTUA NUMAI ELEMENTELE SPECIFICE ONCOLOGIEI</p> <p>DEPRINDERI PRACTICE</p> <ul style="list-style-type: none"> -să organizeze efectuarea lucrării practice: să formeze o echipă, să împartă sarcinile, să colaboreze, să comunice cerințele, să pregătească cazurile clinice adecvate, să urmărească un protocol dat, să urmărească comunicarea studentului cu pacientul, să urmărească examinarea clinică, să discute în echipă particularitățile fiecărui caz clinic; -să stabilirea diagnosticului complet (stadializare clinică preterapeutică și diagnosticul anatomopatologic) corelat de stabilirea indicațiilor terapeutice în funcție de acesta; -să prezinte principalele principii terapeutice specifice afecțiunilor oncologice (chimioterapie, hormonoterapie, radioterapie, chirurgie, imunoterapie, terapie țintită molecular); -sa cunoasca efectele secundare ale terapilor oncologice și managementul acestora; -să contureze un plan diagnostic - abordarea oncologică (etiologie, diagnostic, tratament) a principalelor localizări neoplazice (cancerul glandei mamare, cancerul colului uterin, cancerul bronhopulmonar, cancerul colo-rectal, cancerul ovarian, cancerul prostatei); -să fie capabil a adapta anamneza, examenul obiectiv și examinările paraclinice la specificul evolutiv al principalelor localizări neoplazice maligne; -să examineze corect pacientul cu afecțiune oncologică (acută sau cronică). -sa prezinte corect un caz clinic cu patologie oncologica (una din principalele localizari mentionate anterior) <p>ATTITUDINI</p> <ul style="list-style-type: none"> • să fie deschiși spre dobândirea de repere morale, formarea unor atitudini profesionale și civice, care să permită studenților să fie corecți, onești, neconflictuali, cooperanți, înțelegători în fața suferinței, disponibili să ajute oamenii interesați de dezvoltarea comunității;

	<ul style="list-style-type: none"> • să cunoască, să respecte și să contribuie la dezvoltarea valorilor morale și a eticii profesionale; • să învețe să recunoască o problemă atunci când apare și să găsească soluții responsabile pentru rezolvarea ei; • să recunoască și să aibă respect pentru diversitate și multiculturalitate; • să aibă sau să învețe să-și dezvolte abilitățile de lucru în echipă; • să comunice oral și în scris cerințele, modalitatea de lucru, rezultatele obținute, să se consulte cu echipa; • să se implice în acțiuni de voluntariat, să cunoască problemele esențiale ale comunității; • să aibă deschidere către învățare pe tot parcursul profesional; • să conștientizeze necesitatea studiului individual ca bază a autonomiei personale și a dezvoltării profesionale; • să valorifice optim și creativ propriul potențial în activitățile colective; • să știe să utilizeze tehnologia informației și comunicării, să aibă inițiativă, să se implice în activitățile educative și științifice ale disciplinei.
--	--

7. OBIECTIVELE DISCIPLINEI (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

8. CONȚINUTURI

8.1 Curs (unități de conținut)	Nr. Ore
<p>CURS NR.1 Introducere în oncologie – organizare, reguli, documente specifice - curs introductiv.</p> <p>Cancerul – definiție, importanță, elemente de epidemiologie.</p> <p>Organizarea rețelei de oncologie din Romania.</p> <p>Circuitul pacientului în oncologie. Evidență oncologică, documente specifice.</p> <p>De la depistare precoce la tratament specific și monitorizare post-terapeutică.</p> <p>Planul Național de Combatere a Cancerului.</p>	1,5
<p>CURS NR. 2 Diagnosticul cancerului.</p> <p>Examenul clinic și anamneză în oncologie.</p> <p>Elemente de anatomie-patologică necesare în oncologie.</p> <p>Elemente de diagnostic molecular și genetic – generalități, importanță.</p>	1,5
<p>CURS NR. 3 Diagnosticul cancerului.</p> <p>Stadializarea cancerului.</p> <p>Elemente de imagistică necesare în oncologie. Criteriile RECIST.</p> <p>Metode invazive de diagnostic în oncologie.</p> <p>Rolul și locul analizelor de sânge în oncologie.</p> <p>Alcătuirea unui plan de investigații la un pacient suspect pentru cancer/diagnosticat cu cancer.</p>	1,5

<p>CURS NR. 4</p> <p>Patogenia cancerului.</p> <p>Cancerogeneza – noțiuni generale.</p>	1,5
<p>CURS NR. 5</p> <p>Principii de tratament în oncologie.</p> <p>Comisia multidisciplinară de stabilire a indicației terapeutice.</p> <p>Elementele necesare stabilirii strategiei terapeutice în oncologie.</p> <p>Principii de tratament în cancer.</p>	1,5
<p>CURS NR. 6</p> <p>Principii de tratament în oncologie.</p> <p>Principiile radioterapiei în cancer.</p> <p>Principiile chirurgiei oncologice.</p>	1,5
<p>CURS NR. 7</p> <p>Principii de tratament în oncologie.</p> <p>Principiile tratamentul sistemic specific oncologic - chimioterapia.</p>	1,5
<p>CURS NR. 8</p> <p>Principii de tratament în oncologie.</p> <p>Principiile tratamentul sistemic specific oncologic - terapia țintită molecular.</p>	1,5
<p>CURS NR. 9</p> <p>Principii de tratament în oncologie.</p> <p>Principiile tratamentul sistemic specific oncologic – imunoterapia, hormonoterapia.</p>	1,5
<p>CURS NR. 10</p> <p>Noțiuni generale de psiho-oncologie și comunicare în cancer.</p> <p>Elemente de psiho-oncologie.</p> <p>Comunicare medic-pacient.</p> <p>Comunicarea diagnosticului.</p> <p>Comunicarea veștilor proaste.</p>	1,5
<p>CURS NR. 11</p> <p>Complicații în evoluția pacientului oncologic.</p> <p>Complicații ale evoluției cancerului - diagnostic și tratament.</p> <p>Complicații ale tratamentului specific oncologic - diagnostic și tratament.</p>	1,5

<p>CURS NR. 12</p> <p>Urgențele în oncologie.</p> <p>Urgențele în oncologie - diagnostic și tratament.</p>	1,5
<p>CURS NR. 13</p> <p>Evaluarea pacientului oncologic în situații de urgență.</p> <p>Algoritm de evaluare a pacientului oncologic în urgență.</p> <p>Investigațiile necesare pentru evaluarea pacientului oncologic în urgență.</p>	1,5
<p>CURS NR. 14</p> <p>Cercetarea clinică în oncologie.</p> <p>Principiile trialurilor clinice în oncologie.</p>	1,5
8.2 Lucrări practice (subiecte/teme)	
<p>LP 1. Lucrare practică introductivă.</p> <p>Rolul și atribuțiile medicului oncolog.</p> <p>Circuitul pacientului în oncologie.</p> <p>Fișele ONC și alte formulare specifice utilizate în practica oncologică.</p>	2
<p>LP 2. Interviu (anamneza) pacientului cu cancer.</p> <p>Examenul fizic în oncologie - general (sistemic) și loco-regional.</p> <p>Alcătuirea unui plan de investigații.</p> <p>Tehnici intervenționale utilizate în diagnosticul și/sau tratamentul cancerului.</p>	2
<p>LP 3. Interpretarea rezultatelor investigațiilor biologice, imagistice și funcționale la pacientul diagnosticat cu cancer.</p> <p>Comisia multidisciplinară de stabilire a indicației terapeutice – mod de lucru, scenarii clinice.</p> <p>Principii de prescriere a medicației specifice și non-specifice în oncologie.</p>	2
LP 4. SEMINAR. Cancerul glandei mamare.	2
LP 5. Cancerul glandei mamare	2
LP 6. Cancerul glandei mamare	2
LP 7. Cancerul bronhopulmonar.	2
LP 8. Cancerul bronhopulmonar.	2
LP 9. Cancerul colului uterin.	2
LP 10. Cancerul colo-rectal.	2
LP 11. Cancerul colo-rectal.	2
LP 12. SEMINAR. Cazuri clinice.	2

LP 13. Cancerul prostatei.	2
LP 14. Cancerul gastric.	2
BIBLIOGRAFIE 1. Oncologie generala. Miron L.- IIIrd edition, Editura” Gr.T. Popa”, Iasi - 2016 2. UICC – Classification of malignant tumours – last edition – 2017 (https://www.uicc.org/resources/tnm) 3. Cancer Principles &Practice of Oncology -Vincent DeVita Jr, Th.S. Lawrence, S.A. Rosenberg, all editions 4. Curs de Oncologie Clinica si Nursing in Oncologie - Badulescu F., Danciulescu M., Crisan A., Schenker M., Editura Medicala Universitara, Craiova 2015 5. ESMO guidelines – Oncology. Solid tumours. Supportive treatment: https://www.esmo.org/guidelines 6. NCCN guidelines - https://www.nccn.org/guidelines	

9. COROBORAREA CONȚINUTURILOR DISCIPLINEI CU AȘTEPTĂRILE REPREZENTANȚILOR COMUNITĂȚII EPISTEMICE, ASOCIAȚIILOR PROFESIONALE ȘI ANGAJATORI REPREZENTATIVI DIN DOMENIUL AFERENT PROGRAMULUI

- Disciplina de oncologie este o disciplină fundamentală, obligatorie pentru ca un student să devină medic;
- Cunoștințele, deprinderile practice și atitudinile învățate la această disciplină oferă baza de studiu pentru procesele patologice care vor fi detaliate la alte discipline și constituie fundamentul pentru înțelegerea și învățarea oricărui act medical preventiv, de diagnostic, curativ sau recuperator.

Forme de activitate	Tehnici de predare / învățare, materiale, resurse: expunere, curs interactiv, lucru în grup, învățare prin probleme/proiecte etc. In cazul aparitiei unor situatii speciale (stari de alerta, stari de urgenta, alte tipuri de situatii care limiteaza prezenta fizica a persoanelor) activitatea se poate desfasura si online folosind platforme informatice agreate de catre facultate/universitate. Procesul de educatie online va fi adaptat corespunzator pentru a asigura indeplinirea tuturor obiectivelor prevazute in fisa disciplinei."
Curs	Se folosesc următoarele metode combinate: prelegerea, dezbateră, problematizarea
Lucrări practice	Se folosesc următoarele metode combinate: aplicații practice, studiu de caz, proiecte
Studiu individual	Înainte de fiecare curs și a fiecărei lucrări practice. Pentru varianta online: prelegerea, dezbateră, problematizarea pe baza materialelor furnizate anticipat.

11. PROGRAM DE RECUPERARE

	Nr. absențe care se pot recupera	Locul desfășurării	Perioada	Responsabil	Programarea temelor
Recuperări absențe	3	Spitalul „Centrul de Oncologie” Sf. Nectarie, Str. Caracal nr. 109; Spitalul Clinic Județean de Urgență-Clinica Oncologie-Sala Didactică	Ultima săptămâna a semestrului	Asistentul de grupa	Cronologic, 2 teme/zi
Program de consultații/ cerc științific studentesc	2 ore/săptămână/ca dru didactic	Spitalul „Centrul de Oncologie” Sf. Nectarie, Str. Caracal nr. 109; Spitalul Clinic Județean de Urgență-Clinica Oncologie-Sala Didactică	Săptămânal	Toate cadrele didactice	Tema din săptămâna respectiva

Program pentru studenții slab pregătiți	2 ore/săptămână	Spitalul „Centrul de Oncologie” Sf. Nectarie, Str. Caracal nr. 109; Spitalul Clinic Județean de Urgență-Clinica Oncologie-Sala Didactică	Săptămânal	Toate cadrele didactice	Tema din săptămâna respectivă
---	-----------------	---	------------	-------------------------	-------------------------------

12. EVALUARE

Tip de activitate	Forme de evaluare	Metode de evaluare	Pondere din nota finală
Curs	Evaluare formativă prin eseuri sau sondaj în timpul semestrului Sumativă în timpul examenului	Examen tip grilă/barem.	55%
Lucrări practice	Evaluare formativă prin lucrări de control tip grilă/ descriptive/ sondaj în timpul semestrului. Evaluare periodică în timpul semestrului, Sumativă în timpul examenului.	Examen tip grilă	30%
Verificările periodice			10%
Prezența la curs			5%
Standard minim de performanță	Minimum 50% la fiecare componentă a evaluării		

13. PROGRAME DE ORIENTARE SI CONSILIERE PROFESIONALĂ

Programe de orientare și consiliere profesională (2 ore/lună)

Programare ore	Locul desfășurării	Responsabil
Ultima zi de vineri a fiecărei luni	Spitalul „Centrul de Oncologie” Sf. Nectarie, Str. Caracal nr. 109 Spital Clinic Județean de Urgență-Clinica Oncologie-Sala Didactică	Toate cadrele didactice

10. REPERE METODOLOGICE

Data avizării în departament: 28.09.2022

Director departament,
Prof. Univ. Dr. Cristin VERE

Coordonator program de studii,
Prof. Univ. Dr. Marius Eugen CIUREA

Responsabil disciplină
Conf. Univ. Dr. Michael SCHENKER